

Vammaisneuvoston ja sen Rakennetaan kaikille -työryhmän lausunto kohteesta Matinkylän Uimahalli, Esteettömyysselvitys 31.8.2018, täydennys 21.1.2021

Lausunto pohjautuu esittelyyn Rakennetaan kaikille -työryhmässä 2.2.2021 ja aineistoon Matinkylän Uimahalli, Esteettömyysselvitys 31.8.2018, täydennys 21.1.2021, Arkkitehtitoimisto LPV.

Opastesuunnitelmat ja irtokalustesuunnitelmat tulevat esittelyyn myöhemmin vuoden 2021 aikana.

Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille työryhmä (jatkossa RAKA) esittää seuraavien asioiden huomioon ottamista 31.8.2018/21.1.2021 esteettömyysselvityksen parantamiseksi, jotta Matinkylän Uimahallista saadaan rakennettua kaikille asiakkaille esteetön, turvallinen ja käytettävä uimahalli.

YLEISTÄ

Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille työryhmä toteaa, että Matinkylän uimahallin käytettävyys ja turvallisuus on erittäin tärkeä näkökohta, sillä käyttäjinä tulevat olemaan suurissa määrin työ- ja toimintakyvyn ylläpitoon ja parantamiseen tähtäävät kaupunkilaiset. Rakennus ympäristöineen ja sen toiminnot eivät saa sulkea pois erilaisia käyttäjäryhmiä.

Periaatteessa suunnitteluvaiheessa sopimattoman materiaalin hyväksyminen toteutukseen ei ole hyväksyttävää.

RAKA korostaa tässäkin vaiheessa vielä sitä, että hyvä suunnitelma ei takaa hyvää toteutusta ja rakennusvalvonnassa pitääkin tarkastella myös erityisen esteettömyyden ratkaisujen toteutuksen asiamukaisuutta.

Kokouksessa 2.2.2021 käsitelty materiaali- varustesuunnitelmat:

1. Laatoitusmallit, pukuhuone, pesuhuone, allastila

Värikontrastin ja kirkkauden riittävyys laatan ja ohjausraitalaatan välillä tulee tarkistaa <http://www.saavutettavuus.fi/kontrasti.php>

Sinällään laatoissa oli hyvää niiden himmeä pinta, jolloin ne uimahallioloissa ovat vähemmän heijastusvaikutuksia aiheuttavia.

Pesuhuoneen laatan kuviopinta ei erotu valkoisella kepillä vaaleasta ohjausraidasta samankaltaisen kuvioinnin vuoksi.

RAKAn toimenpide-ehdotukset ja tärkeät huomioitavat asiat laattavalinnoissa:

- ohjaavan laattaraidan taktiilikuvio muutetaan viivamaiseksi tai muutoin pitkänomaiseksi eli ohjaava laattaraita saadaan kulkua ja valkoista keppiä suuntaavaksi.
- ohjaava laattaraita tulee olla 300 mm leveä ja se ei saa olla erilainen kuviopinnaltaan eri tiloissa.
- ohjaavan laattaraidan kuvio tulee olla mahdollisimman paljon laattaa 'täyttävä' eli 300 mm leveä raita tulee löytää hyvin askelmitan alueella.
- ohjaava laattaraita tulee erottua muusta laatoituksesta myös väriltään
- periaatteessa suunnitteluvaiheessa sopimattoman materiaalin hyväksyminen toteutukseen ei ole hyväksyttävää.

2. Pukukaapit

Pukuhuonetiloihin on tuotu uudenlaiset Z-kaapit, jotka ovat muualla käytössä olevia kaappeja leveämmät. Näiden kaappien lisäksi uimahallien asiakkailta on käytössään yleisissä käytävätiloissa olevia normaaleja kaappeja mm. isojen talvitakkien tms. säilytykseen. Em. parannukset ja lukituksen valo- ja äänitoiminteet koettiin hyviksi asioiksi toteuttaa.

Z-kaapin yläkaapin tavaroista valuva vesi (esim. lumesta sulava vesi talvisaappaista) alakaappiin tulee estää.

Yläkaappien käyttökorkeus on liian suuri monelle pyörätuolin käyttäjälle ja lyhytkasvuiselle. Ainakin alakaappien osalta tulee lukituskohta siirtää alemmas.

Jos lukituskohta viereisissä kaapeissa on sijoitettuna samaan tasoon vierekkäin, tulee kaapin tunnistaminen olla selkeää ilman näkökykyäkin (tällä tarkoitetaan sitä, että lukon voi avata ilman sekaannusta, kumpi ovi on kyseessä, kun lukot ovat nyt kuvan mukaan erittäin lähellä toisiaan. Kommentti aiheeton, jos avausranneke avaa vain tietyn kaapin).

Kaappien numeromerkinnät ilmoitetulla tavalla ovat hyvät, merkintöjen sijainti tulee olla riittävän lähellä lukkoa.

3. Erityisryhmien puku- ja pesutilojen rakenteelliset muutokset ja kiinteät varusteet

Tilojen ovien muuttaminen liukuoviksi RAKAn edellisen lausunnon toiveiden mukaan on hyvä asia. Ovien avautuminen tulee olla kevytliikkeistä.

Liukuovet ja kattokiskon (sis. nostorauta) toteutustapa vaikuttavat hyviltä. Kiinteitä suihkutuoleja tulisi kuitenkin olla vielä lisää, koska irtotuolit ovat käytettävyydeltään turvattomampia. Asennuksessa pitää huomioida avustajan tarvitsema työtila.

Valittu pesulaveri ja pesutuoli ovat henkilökunnan valitsemia ja heidän käytössä hyväksi todettuja.

Edelleen RAKA haluaa korostaa kiintokalusteiden asennuskorkeuksien merkitystä erityistiloissa.

Pyörätuolia käyttävät ja lyhytkasvuiset asiakkaat voivat käyttää vain sellaista suihkua, jossa sekoitin (hana) ja suihkupää ovat riittävän alhaalla, ja riittävän alas sijoitettua tai alaspäin liikkuvaa lavuaaria, eli suunnitelmissa merkitty reilusti 1000 mm alittava asennuskorkeus on näille käyttäjäryhmille äärimmäisen tärkeää.

Olisi tarkoituksenmukaista asentaa ainakin yksi sekoittaja ja suihkupää erittäin alhaiseksi, **alle 800 mm**.

Vesikalusteissa on huomioitava mahdollisten automaattisten antureiden sijoittuminen, jotta myös pyörätuolin käyttäjät ja lyhytkasvuiset saavat esim. suihkun ja lavuaarihanan toimimaan käytettävästi.

Tulevassa irtokalustesuunnitelmassa täytyy erityistiloissa olla saatavilla wc- ja suihkukäytön mahdollistavia liikuteltavia istuin- tai nousutasoja (esim. liikuteltava suihkutuoli ja matala nousuporras wc-istuimelle).

4. Allastilojen rakenteelliset muutokset ja kiinteät varusteet

Allasnostin turvalaitteineen on käytettävissä vain henkilökunnan kanssa.

Altaan ja lattian erottaa toisistaan valkoinen vesikouru, joka väriltään ja materiaaltaan erottuu kaikille käyttäjille. Lisäksi altaiden ympärille sijoitetaan köysiäidat.

Em. suunnitelmat parantavat toteutuessaan käyttöturvallisuutta.

Altaiin johtavat kaiteet tulee olla kahdella korkeustasolla.

5. Muut tilat

Opaskoirien tilojen toteutus ja sijainti ovat nyt suunniteltu hyvin. RAKA suosittelee jatkossakin opaskoirakoulun konsultointia vastaavissa erityisen esteettömyyden rakennuskohteissa.

Ovien avautuminen pitää olla mahdollisimman kevyttä myös tavallisten ovien kohdalla niissä ovissa, joissa ei ole sähköistä avausmekanismia.

Espoossa 5.2.2021

Pirkko Kuusela
Puheenjohtaja
Vammaisneuvosto

Hanne Österberg
Puheenjohtaja
Rakennetaan kaikille -työryhmä

Jakelu: Lasse Minkkinen, pääsuunnittelija, Arkkitehtitoimisto Minkkinen Oy
Jarkko Rauvanlahti, arkkitehtisuunnittelija, Arkkitehtitoimisto LPV Oy

Tiedoksi: Vammaisneuvosto ja Rakennetaan kaikille -työryhmä